

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou

žalobce: J. S., narozený X,
bytem Š.
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Škachem,
se sídlem Žižkova 52, 301 00 Plzeň

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.5.2021, č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2021, č. j. X se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10.200,-Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavla Škacha do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

1. Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Plzni (dále jen správní orgán prvního stupně) rozhodl rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021, č. j. X, sp. zn. X, v řízení zahájeném z moci úřední o odejmutí příspěvku na péči žalobce ode dne 1. 2. 2021. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 18. 2. 2021 odvolání. Žalovaný výše označeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.
2. Žalobce v žalobě tvrdil, že vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí se co do velké části svého odůvodnění odkazuje na odůvodnění rozhodnutí MPSV ze dne 11. 5. 2021, č. j. X, sp. zn. X, má žalobce za to, že takto široký odkaz v rámci odůvodnění rozhodnutí odporuje § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb.
3. Žalobce dále namítal, že žalovaný zcela nedostatečně a nesprávně zjistil skutkový stav v rovině zdravotního stavu žalobce. Žalobce uvádí, že mu byl v minulosti přiznán a vyplácen příspěvek na péči odpovídající III. stupni závislosti, zdravotní stav žalobce, byl opakovaně posuzován i ze strany posudkového lékaře OSSZ Plzeň-město MUDr. J. J. Posouzení v řízení o příspěvku na péči činil vždy shodný posudkový lékař (MUDr. J.), který na základě nezměněného zdravotního stavu dospíval k odlišným závěrům v krátkých časových horizontech. Dne 20. 2. 2018 došlo posudkem MUDr. J. mj. ke zkrácení doby pro nové posouzení z 24. 7. 2019 na 24. 8. 2018, které odůvodnil opakovaným odvoláním žalobce. Takto pracoval shodný lékař též během posuzování nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením, kde v krátkých horizontech měnil své závěry. Dle žalobce nelze zpochybnit antipatii a zaujatost jmenovaného posudkového lékaře ČSSZ Plzeň-město proti žalobci.
4. Za zásadní vadu při zjišťování skutkového stavu považuje žalobce skutečnost, že PK MPSV žalobce nikdy osobně fyzicky nevyšetřila, ani s ním neprovedla pohovor, ačkoliv žalobce opakovaně deklaroval svou připravenost se jakémukoliv vyšetření podrobit, a dále že PK neprovedla aktuální posouzení v bydlišti žalobce (v jeho přirozeném prostředí), ačkoliv si to závažnost a charakter zdravotních potíží žalobce nepochybně žádá.
5. Žalobce uvádí, že jeho zdravotní stav se od úrazu (pádu) v roce 2013, v jehož důsledku trpí zdravotními obtížemi z několika lékařských oborů (zejména kardiologie, psychiatrie, ORL, neurologie a oftalmologie), postupem času stále zhoršuje. Nejzávažnějším projevem jeho nepříznivého zdravotního stavu, který je objektivizován předloženou dokumentací, jsou četné a náhlé ztráty vědomí, mající velmi rychlý nástup, s nekontrolovatelným pádem, v poslední době spojené se zástavami dechu, masivnější hemoptýzou či zvracením, jak je vše zdokumentováno v lékařské dokumentaci za poslední rok. Žalobce má za to, že v jeho případě je dána potřeba pomoci celkem přinejmenším při 7 životních potřebách vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška“), resp. dle přílohy č. 1 Vyhlášky (dále jen „Příloha Vyhlášky“), když nad rámec „péče o domácnost“ a „osobní aktivity“ uznaných posudkem PK MPSV Praha se jedná o těchto 5 potřeb: mobilita, orientace, komunikace, tělesná hygiena, péče o zdraví.
6. Jak vyplývá i z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný uvedené skutečnosti a důkazy nepředal Komisi MPSV k vypořádání, ani se nimi sám nikterak nevypořádává. Pokud by PK MPSV a žalovaný postupovali správně, pak by měli učinit správný skutkový závěr o tom, že žalobce není schopen zvládat 7 základních životních potřeb a tomu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

odpovídající správné právní hodnocení, že se žalobce považuje za osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost).

7. Napadené rozhodnutí není podle žalobce v souladu s § 68 odst. 3 s. ř., v němž jsou stanoveny náležitosti v rozhodnutí v rovině odůvodnění, když dle citovaného ustanovení se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Jakkoliv MPSV vychází mj. z posudku PK MPSV, nemůže nekriticky pomíjet ostatní důkazy a při svém rozhodování převzít bez dalšího selektivně závěry jen některých posudků/důkazů, aniž by se vypořádalo s důkazy ostatními.
8. Žalobce namítal i nezákonnost napadeného rozhodnutí z toho důvodu, že řízení, které předcházelo jeho vydání, mělo být zastaveno již před správním orgánem prvního stupně pro překážku litispendence podle § 48 odst. 1 s.ř. Tuto námitku uplatňoval žalobce jak v řízení před správním orgánem prvního stupně návrhem na zastavení řízení ze dne 20. 2. 2020, tak v rámci odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Předmětné řízení bylo zahájeno z moci úřední (důvod) a jeho předmětem je příspěvek na péči (věc). Důvodem pro zastavení řízení byla překážka litispendence, a to s ohledem na v té době probíhající řízení zahájené z moci úřední ve věci příspěvku na péči, sp. zn. X, které skončilo rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 2. 2021, č. j. X, sp. zn. X, kterým žalovaný rozhodl tak, že se žalobci ode dne 1. 2. 2021 odejímá příspěvek na péči. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal správní žalobu, řízení je vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Ad 14/2021. Jak plyne z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, překážka litispendence brání tomu, aby v totožné věci probíhala paralelně dvě nebo více řízení (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2008, č. j. 4 As 47/2007-84, č. 2538/2012 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 23. 3. 2009, č. j. 4 Ads 165/2011-151). Z výše uvedených důvodů tak bylo řízení předcházející vydání. Napadeným rozhodnutím MPSV bylo dne 11. 5. 2021 rozhodnuto o potvrzení rozhodnutí ÚP ze dne 9. 2. 2021, č. j. X, sp. zn. X, v řízení zahájeném z moci úřední o odejmutí příspěvku na péči žalobce ode dne 1. 2. 2021. O odejmutí příspěvku na péči žalobci ode dne 1. 2. 2021, však již bylo v době vydání Rozhodnutí MPSV (11. 5. 2021) pravomocně rozhodnuto rozhodnutím MPSV ze dne 23. 2. 2021, č. j. X, sp. zn. X. Rozhodnutí MPSV je tak dle názoru žalobce rovněž nezákonné pro rozpor s § 48 odst. 2 s. ř.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že ve věci návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči ze dne 07. 06. 2019 bylo provedeno sociální šetření v přirozeném sociálním prostředí posuzovaného dne 28. 06. 2019. Žalovaný uvedl, že v odůvodnění rozhodnutí uvedl skutkový stav, který byl zjištěn, zhodnotil důkazy, na jejichž podkladě dovodil své závěry, náležitě popsal skutečnosti, které vzal za prokázané, a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný uvedl, jak se vypořádal s návrhy a námitkami žalobce a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Žalovaný citoval příslušná ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., upravující podmínky nároku na příspěvek na péči. Rozhodnutím žalovaného, č. j. X, ze dne 23. 02. 2021, které nabylo právní moci dne 24. 02. 2021, bylo napadené rozhodnutí úřadu práce změněno, a příspěvek na péči ode dne 01. 02. 2021 odejmut v souladu s ustanovením § 14 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. S ohledem na výše

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

uvedené má žalovaný za to, že napadené rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno toto rozhodnutí rušit.

10. Žalobce v replice uvedl, že žalovaný se ve svém vyjádření nikterak nevyjadřuje k námitce nezákonnosti řízení spočívajícího v překážce litispendence a rei iudicatae. Žalobce dále nesouhlasí zejména s tvrzením žalovaného obsaženém ve vyjádření, že by posudkové závěry PK MPSV obsahovaly vysvětlení, jakým způsobem byly zhodnoceny veškeré posudkové podklady a že se vypracované posudky vypořádaly se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami. Žalobce namítá nezákonnost Rozhodnutí MPSV i toho důvodu, že řízení, které předcházelo jeho vydání, mělo být zastaveno, již před správním orgánem prvního stupně pro překážku litispendence podle § 48 odst. 1 s. ř. Tuto námitku uplatňoval žalobce jak v řízení před správním orgánem prvního stupně návrhem na zastavení řízení ze dne 20. 02. 2020, tak v rámci odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Předmětné řízení bylo zahájeno z moci úřední (důvod) a jeho předmětem je příspěvek na péči (věc). Důvodem pro zastavení řízení byla překážka litispendence, a to s ohledem na v té době probíhající řízení zahájené z moci úřední ve věci příspěvku na péči, sp. zn. X, které skončilo rozhodnutím MPSV ze dne 23. 02. 2021, č. j. X, sp. zn. X. Žalobce uvedl, že napadeným rozhodnutím MPSV bylo dne 11. 05. 2021 rozhodnuto o potvrzení rozhodnutí ÚP ze dne 09. 02. 2021, č. j. X, sp. zn. X, v řízení zahájeném z moci úřední o odejmutí příspěvku na péči žalobce ode dne 01. 02. 2021. O odejmutí příspěvku na péči žalobci ode dne 01. 02. 2021 však již bylo v době vydání Rozhodnutí MPSV (11. 05. 2021) pravomocně rozhodnuto rozhodnutím MPSV ze dne 23. 02. 2021, č. j. X, sp. zn. X. Rozhodnutí MPSV je tak dle názoru žalobce rovněž nezákonné pro rozpor s § 48 odst. 2 s. ř.
11. Ze správního spisu vyplývá, že správní orgán prvního stupně oznámením č. j. X ze dne 15. 8. 2017, doručeným žalobci dne 24. 8. 2017, zahájil z moci úřední podle § 7 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a podle § 23 téhož zákona řízení ve věci „opětovného posouzení nároku a výši příspěvku na péči: V této věci bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dne 14. 3. 2018, o snížení příspěvku na péči z 8.800,-Kč na 800,-Kč od dubna 2018. K odvolání žalobce žalovaný rozhodl dne 23. 2. 2021 o odnětí příspěvku na péči od 1. 2. 2021 dle § 7 v souladu s § 14 odst. 5 zákona č. 108/2006, ve znění pozdějších předpisů.
12. Současně správní orgán prvního stupně zahájil z moci úřední řízení o odejmutí příspěvku na péči ve vyznění ze dne 4. 10. 2019, doručeném žalobci dne 7. 10. 2019. Na základě toho dne 9. 2. 2021 rozhodl správní orgán prvního stupně v touto žalobou přezkoumávaném řízení o odejmutí příspěvku na péči ode dne 1. 2. 2021 dle § 7 v souladu s § 14 odst. 5 zákona č. 108/2006, ve znění pozdějších předpisů.
13. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že ve věci odvolacích námitek nedostatečného a nesprávného zjištění skutkového stavu, nesprávného právního posouzení zdravotního stavu posuzovaného, nedostatků v dokazování a nedostatků v odůvodnění a ve věci námitek v rámci vyjádření se k podkladům rozhodnutí odkazuje odvolací orgán na obsáhlé odůvodnění rozhodnutí č. j. X ze dne 11. 5. 2021, které bylo odvolateli doručeno. Podle ustanovení § 46 odst. 1 správního řádu řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi řízení doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi. Vyznění účastníka řízení č. j. X ze dne 4. 10. 2019, ve kterém bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

uvedeno, že dnem doručení tohoto vyrozumění zahajuje úřad práce správní řízení z moci úřední ve věci odejmutí příspěvku na péči, bylo odvolateli doručeno dne 7. 10. 2019. Podle ustanovení § 23 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., řízení o změně výše již přiznaného příspěvku na péči nebo o zastavení jeho výplaty nebo o jeho odnětí se zahajuje na návrh příjemce příspěvku nebo z moci úřední. Vzhledem k tomu, že účastník řízení podal návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči, je povinností správních orgánů o tomto návrhu rozhodnout. Odvolací orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 13/2013 - 66 ze dne 11. 07. 2013 v němž je uvedeno, že řízení z moci úřední o odnětí dávky a řízení o žádosti o zvýšení dávky nejsou věcmi totožnými, tudíž se překážka litispendence neuplatní.

14. O žalobě rozhodl soud bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s. ř. s.), neboť s tím žalovaný i žalobce souhlasili.
15. Žaloba je důvodná.
16. Důvodnou je především námitka žalobce, podle níž vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí se co do velké části svého odůvodnění odkazuje na odůvodnění rozhodnutí MPSV ze dne 11. 5. 2021, č. j. X, sp. zn. X, má žalobce za to, že takto široký odkaz v rámci odůvodnění rozhodnutí odporuje § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. Jak vyplývá z výše shrnutého odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný v něm pouze uvedl, že ve věci odvolacích námitek odkazuje na obsáhlé odůvodnění rozhodnutí č. j. X ze dne 11.05.2021, které bylo odvolateli doručeno. Takový postup je v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, podle něhož v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Vypořádání se s námitkami pouhým odkazem na jiné rozhodnutí je nedostatečné a v rozporu s cit. ust. § 68 odst. 3 s. ř. Z hlediska vypořádání se s (obsáhlým) odvoláním je napadené rozhodnutí zcela nepřezkoumatelné.
17. Podle § 48 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu. Podle odst. 2 téhož ust. zákona přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.
18. Podle ustanovení § 23 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., řízení o změně výše již přiznaného příspěvku na péči nebo o zastavení jeho výplaty nebo o jeho odnětí se zahajuje na návrh příjemce příspěvku nebo z moci úřední.
19. Z výše shrnutého obsahu spisu o průběhu dosavadního řízení vyplynulo, že správní orgán zahájil dvakrát řízení z moci úřední podle cit. ust. § 23 odst. 4 zákona o sociálních službách, přičemž při prvním zahájení vymezil předmět řízení jako „opětovné posouzení nároku na péči“ a podruhé jako řízení o „odejmutí nároku na péči“. Je zřejmé, že první formulace neodpovídá znění ust. § 23 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb, avšak jde o formulaci zjevně tak širokou, že zahrnuje i možnost odnětí příspěvku (k čemuž nakonec i v tomto řízení v odvolacím rozhodnutí došlo) a v tomto směru jde o stejný předmět řízení, tj. tutéž věc a jeho opětovnému zahájení bránilo udst. § 48 odst. 1 správního řádu. Současně je zřejmé, že ve vyrozumění ze dne 4. 10. 2019, jímž bylo zahájeno druhé řízení z moci úřední, není uveden ani nový důvod.

20. Pochybení správních orgánů spočívající v souběžném vedení řízení o témže předmětu vyústilo i ve dvojí rozhodnutí, kdy v rozporu s § 48 odst. 2 správního řádu byl žalobci (opět z moci úřední) dvakrát odejmut příspěvek na péči od 1. 2. 2021, a to rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 9. 2. 2021 čj. X, které nabylo právní moci spolu s žalobou napadeným rozhodnutím dne 12. 5. 2021, a současně rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 2. 2021. Jelikož žalobou napadené rozhodnutí nabylo právní moci později, představuje překážku věci rozhodnuté a je z toho důvodu nezákonné.
21. Na základě výše uvedeného soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a současně zavázal žalovaného výše uvedeným právním názorem
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek a dále za náklady právního zastoupení sestávající ze tří úkonů právní služby po 3.100,- Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) a tří režijních paušálů po 300,-Kč (výrok č. II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 30. září 2021

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně